

21 januari 1959

U 386/59 - C 46 - P1/PS9.

P-79594/17

GEHEIM

10/16

Land : Irak.
Onderwerp : De situatie in Irak.
Referenties :
Datum van waarneming : Eind december 1958.
Bron : Betrouwbaar.
Informatie : Van Britse ambtelijke zijde.

Opmerkingen :

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. L.J.M. BEEL
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

I R A KDE SITUATIE IN IRAK

De macht van de communisten in Irak blijft toenemen. Een aantal prominente communisten behoren tot de naaste medewerkers van KASSIM. Verder beheersen zij de pers en de radio. Het hoofd van de politie is een communist, evenals MAHDAMI, de president van het volks-gerechtshof en schoonzoon van KASSIM. De ministeries van Defensie en Economische Zaken staan onder communistische leiding. De voornaamste posten in de Iraakse luchtmacht zijn in communistische handen. Ook zijn er talrijke communisten bij de ambtenarij. Het leger evenwel is nog niet in communistische handen, ofschoon wordt aangenomen, dat onder de gewone manschappen en de onder-officieren talrijke communisten zijn.

De Britse regering meent niet, dat het de opzet van Khalid BAGDASH (Rusland's voornaamste communistische agent en organisator in het Nabije Oosten) is, om Irak tot een communistische staat te maken, maar eerder tot een crypto-communistische infiltratiepost voor het gehele Nabije Oosten. Volledige overgang tot het communisme, hoe welkom het Rusland onder andere omstandigheden ook zou mogen zijn, zou Irak isoleren van de rest van de Arabische landen en haar waarde als ideologische infiltratiepost aanzienlijk verminderen of zelfs te niet doen.

Men tast in Whitehall nog steeds geheel in het duister omtrent KASSIM's bedoelingen, behalve ten opzichte van enkele punten van binnenlands-politieke aard, zoals de landhervorming, welke laatste in haar huidige vorm, naar de mening van Britse landbouwdeskundigen, de land-

bouwproduktiviteit van Irak slechts ernstig kan schaden. De Iraakse regering in haar geheel biedt een chaotisch beeld. Er zijn ministers zonder ministeries, en ministeries zonder ministers.

Vele nationalistische Arabieren in Irak, maar ook in andere Arabische landen, zijn er van overtuigd, dat Groot-Brittannië en de Verenigde Staten de communisten in Irak hebben gesteund en nog steunen om op indirecte wijze NASSER dwars te zitten en zij geloven dat dit de oorzaak er van is, waarom NASSER opnieuw de strijd heeft aangeboden tegen de communisten in Egypte en Syrië. Van Britse ambtelijke zijde wordt echter ontkend, dat Engeland ook maar op enige wijze de communisten van Irak zou hebben aangemoedigd of hun morele steun zou hebben verleend.

Commercieel en financieel verwacht de Britse regering, ongeacht de verdere politieke ontwikkelingen in Irak, niet anders dan ernstige schade voor de Britse belangen. Irak is bezig zich aan de communistische landen te binden door middel van een aantal handelsverdragen. Met de Sovjet-Unie, Oost-Duitsland en Joegoslavië zijn reeds dergelijke handelsverdragen gesloten. Begin januari zou een ruilhandelsverdrag tussen Hongarije en Irak worden ondertekend, krachtens hetwelk Irak landbouwprodukten zal leveren in ruil voor industriële produkten uit Hongarije. Er zijn eveneens besprekingen gaande tussen Irak en China, Tsjechoslowakije en Roemenië voor het sluiten van handelsverdragen.

De Britse uitvoer naar Irak bedroeg een vierde van de totale Britse uitvoer naar de gezamenlijke Arabische

landen. Het verlies van deze uitvoer zal Engeland te staan komen op een verlies aan uitvoer tot een bedrag van totaal ongeveer £ 35.000.000 per jaar. Een verder verlies is te verwachten wegens de omstandigheid dat buitenlandse firma's, merendeels Britse, die reeds begonnen zijn met het uitvoeren van grote projecten, zich gecoopt zullen zien hun kontrakten niet verder uit te voeren, ten gevolge van de moeilijkheden, die hun in de weg gelegd worden door de nieuwe ontwikkelingsraad (Iraq Development Board). Dit betekent niet slechts het verlies van toekomstige winst door de Britse firma's maar ook het derven van uitstaande tegoeden voor reeds uitgevoerde arbeid.

Ook het Ministerie van Onderwijs van Irak staat onder communistische leiding, evenals de "Rafidian Bank". Bij het benoemen van een communist tot hoofd van de politie zou een aantal officieren van het leger geprotesteerd hebben. Deze officieren zouden op staande voet gearresteerd zijn. Het is niet slechts de Russische opzet, om Irak tot een doeltreffende infiltratiepost te maken, maar Irak is tevens bedoeld als een voorpost voor de Iraanse communisten, die tot heden vanuit Oost-Duitsland moesten opereren. Dit zou de reden zijn, waarom Iran zijn grens met Irak verzegeld heeft.

Er zijn andere tekenen die er op wijzen, dat de gebeurtenissen in Irak nauw verbonden zijn met een nieuwe ideologische aanval op Iran, waar het communisme verboden is, maar waar desondanks het aantal communisten op ongeveer zestig duizend wordt geschat. Er bevinden zich talrijke Iraanse studenten in Europa, vooral in

Frankrijk en Engeland, en in de betrokken landen doen de communisten hun uiterste best om deze studenten voor het communisme te winnen. Hiermee houdt eveneens verband de publikatie van een Iraans nieuwblad voor Iraanse studenten in Europa. Deze publikatie wordt verzorgd door de Franse communistische partij in medewerking met enige Iraanse communisten.

Eind december 1958.